

พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนใน ตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์

BUDDHIST INTEGRATION TO PROMOTE POLITICAL PARTICIPATION IN LOCAL ELECTIONS OF
PEOPLE IN NONG SANIT SUBDISTRICT, CHOM PHRA DISTRICT, SURIN PROVINCE

ชุตินา ชมภูแสน, ชชาติ พิทยาภักดิ์, พระครูวิมลปทุมานุกูล, และพระครูวิสุทธิชัยากร
Chutima Chomphusaen, Chat Pittayapakdee, Phrakhruwimonpathumanukul, and
Phrakhruwisutthichayakorn

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: wisutthichayakorn@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อนำเสนอพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.918 ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทำการวิเคราะห์ค่าเอฟ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีตัวแปรอิสระตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามี ความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด การวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$) 2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น พบว่า ประชาชนที่มีเพศและรายได้ต่อเดือน ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย 3. พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่น พบว่า 1) หมั่นประชุมกันอย่างสม่ำเสมอ สร้างสังคมประชาธิปไตยที่ยั่งยืน 2) พร้อมเพรียงกันประชุม ความเคารพในเวลาของกันและกัน 3) ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน 4) เคารพนับถือผู้ใหญ่ เคารพนับถือผู้อาวุโส 5) ไม่ข่มเหงผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและชาวบ้านด้วยความเคารพ 6) เคารพสักการะปูชนียสถาน ปลุกฝังจิตสำนึกในการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นไม่ให้สูญหาย และ 7) ตั้งใจสนับสนุนและส่งเสริมบุคคลที่ปฏิบัติดี วางรากฐานจริยธรรมที่เข้มแข็งให้แก่สังคมในระยะยาว

คำสำคัญ: พุทธบูรณาการ; การมีส่วนร่วมทางการเมือง; การเลือกตั้งท้องถิ่น

Abstract

This research aims to 1) study the level of political participation in local elections, 2) compare political participation in local elections categorized by personal factors, and 3) propose a Buddhist integration approach to promote political participation in local elections. The research employs a mixed-methods approach, combining quantitative research using a questionnaire with a reliability coefficient of 0.918 and a sample population of 340 people. Statistical analyses include frequency, percentage, mean, standard deviation, F-test, and one-way ANOVA. For cases with three or more independent variables, pairwise comparisons of means were conducted using the least significant difference method. Qualitative research involved interviews with nine key informants. The research findings revealed: 1. The overall level of political participation in local elections was high ($\bar{x} = 3.90$). 2. A comparison of political participation in local elections showed statistically significant differences in opinions among people of different genders and monthly incomes ($p < 0.05$), thus accepting the research hypothesis. However, there were no significant differences in opinions among people of different ages, education levels, and occupations, thus rejecting the hypothesis. 3. The proposed Buddhist integration approach to promote political participation in local elections included: 1) regular meetings. To build a sustainable democratic society: 2) Meeting together in harmony, respecting each other's time; 3) Following rules and regulations, including community rules; 4) Respecting elders and senior citizens; 5) Not oppressing subordinates, treating subordinates and villagers with respect; 6) Respecting sacred places, cultivating awareness of preserving local culture; and 7) Intentionally supporting and promoting individuals who behave well, laying a strong ethical foundation for society in the long term.

Keywords: Buddhist Integration; Political Participation; Local Elections

บทนำ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นพื้นฐานสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเนื่องจากกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบผู้แทนโดยประชาชนเลือกผู้แทนขึ้นมาทำหน้าที่แทนตนนั้นยังไม่สามารถสนองตอบและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้อย่างทั่วถึง ความเข้มแข็งของการปกครองจะเกิดขึ้นได้จะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงเป็นส่วนสำคัญในการที่ส่งเสริมระบบการเมืองให้มีความเป็นประชาธิปไตยและก่อให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น การออกไปใช้สิทธิ

เลือกตั้งอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ (พระมหาสมัคร อติภทฺโท (นาชิน), 2566) โดยปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งนั้นเกิดจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐและประชาชน ขาดการรับรู้เกี่ยวกับแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองและความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยที่โครงสร้าง กฎหมายและกระบวนการนโยบาย ยังไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเพียงพอ การขาดแคลนผู้มีทักษะในการใช้เครื่องมือสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ปัญหาเรื่องวัฒนธรรมการเมืองและความพร้อมของประชาชนปัญหาด้านความพร้อมของภาครัฐ การไม่มีตัวชี้วัดที่ชัดเจนที่จะบอกให้ทราบว่าประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองแล้วหรือยัง หรือหน่วยงานของรัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด ทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถทำงานให้ดีขึ้นได้ เพราะไม่มี มาตรฐานในการทำงานที่ชัดเจน แนวโน้มของระบอบประชาธิปไตยซึ่งกำลังดำเนินไปในทุกวันนี้การเพิ่มขึ้นของการให้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของรัฐบาล (พระมหาชาติเชื้อ วชิรญา โณ (ประเสริฐไทย), 2566)

ปัญหาของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเกิดขึ้นในหลายส่วนสรุปได้ดังนี้ 1. ประชาชนที่เป็นกลุ่มคนชั้นกลางขึ้นไปมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองดี แต่ก็ปฏิเสธที่จะเข้าร่วมทางการเมืองในรูปแบบที่เป็นทางการหรือการใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะขาดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อพฤติกรรมของนักการเมืองและพรรคการเมืองที่สังกัดอยู่นอกจากนี้วิถีชีวิตในโลกเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ทำให้คนกลุ่มนี้มีความเร่งรีบในการดำรงชีวิตแสวงหาความมั่งคั่ง โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนมากกว่าชาติจิตที่เป็นสาธารณะจนทำให้ไม่สนใจการมีส่วนร่วมทางการเมือง 2. ประชาชนที่เป็นกลุ่มคนระดับล่างในสังคมที่มีฐานะยากจนขาดการศึกษาขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ ทำให้ประชาชนมองไม่เห็นและไม่เข้าใจว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีความสำคัญการหาเลี้ยงชีพตนเองอย่างจริงจังปฏิเสธการมีส่วนร่วมทางการเมืองเมื่อขาดปัจจัยจูงใจ 3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในเชิงสัญลักษณ์โดยปราศจากความตระหนักและความเข้าใจในคุณค่าของการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่าง แต่ในความเป็นจริงมีการซื้อสิทธิ์ขายเสียงกันอย่างมาก พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองเช่นนี้ยังก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคขัดขวางการพัฒนาการเมืองรวมถึงการปฏิเสธการเมืองอีกด้วย 4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไม่มีระบบและมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไม่เป็นทางการมากเกินไปที่ผ่านมาจะเห็นว่าเกิดการประท้วง ก่อกวนรัฐบาลเพื่อให้ออกมาแก้ปัญหาดังกล่าว 5. ปัญหาจากบทบาทของพรรคการเมือง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยนั้นมีสาเหตุประการหนึ่ง คือ การขาดองค์กรหรือสถาบันทางการเมืองที่คอยกระตุ้นให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นทางการเมืองอยู่เสมอ (โสภณ สุพงษ์, 2566) การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ หรือผู้นำรัฐบาล รวมทั้งกดดันให้รัฐบาลกระทำตามความประสงค์ของประชาชนและการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเครื่องชี้วัดพัฒนาการเมืองทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของแต่ละประเทศซึ่งจะเห็นได้ว่าประเทศที่พัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ดีแล้ว ก็มักจะกำหนดให้ประชาชนทุกระดับมีสิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น เป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการมีส่วนร่วม เนื่องจากการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นเป็นการเมืองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมใน

การปกครองท้องถิ่นของตนเองน้อยมาก การมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรม ความสนใจจากประชาชนส่งผลให้การปกครองท้องถิ่นเองประสบความล้มเหลวอย่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ผู้แก้ไข พรณคม, 2563) วิจัยพิจารณาเห็นว่า การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปบูรณาการใช้ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองสามารถตอบโจทยปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งได้ผู้วิจัยไคร่น้อมนำหลักพุทธธรรม อันได้แก่ หลักอภิธานิธรรม 7 ประกอบด้วย 1. หมั่นประชุมกันอย่างสม่ำเสมอ 2. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม 3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ 4. เคารพนับถือผู้ใหญ่ 5. ไม่ข่มเหงผู้ต่ำบังคับบัญชา 6. เคารพสักการะปูชนียสถานและชนียวัตถุ 7. ตั้งใจสนับสนุนและส่งเสริมบุคคลที่ปฏิบัติดี ซึ่งเป็นหลักธรรมสำคัญเข้ากับภาวะการณ์ในระบบประชาธิปไตยไทยสำหรับการบริหารบ้านเมืองไม่ให้เกิดความเสื่อมทางศีลธรรม และสร้างความสามัคคีเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบบประชาธิปไตยให้เข้มแข็งมากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและต้องการที่จะศึกษาถึงการพุทธบูรณาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ก็ด้วยหวังให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความเข้าใจในระบบประชาธิปไตยที่ถูกต้อง และมีหลักพุทธธรรมประกอบมโนธรรมในการแสดงออกทางการเมืองภายใต้กรอบกติกา สิทธิหน้าที่ศักดิ์ศรีและเสรีภาพแห่งตน การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพิ่มมากขึ้น ลดการซื้อสิทธิ ขายเสียง เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ หัวใจของการเลือกตั้ง และสามารถนำผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัยนำไปพุทธบูรณาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
- 3) เพื่อนำเสนอพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่มีสิทธิเลือกตั้งในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 6,834 คน (งานนโยบายและแผน สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ 2568)

2.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้สูตร (Yamane, T., 1973) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน โดยแบ่งเป็นกลุ่ม จำนวน 4 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 2 รูป กลุ่มที่ 2 นักวิชาการหรือผู้ปฏิบัติงานด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 3 นักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 4 ประชาชนจำนวน 2 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ (เรียงลำดับจากน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุด) จากนั้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 รูปหรือคน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) พิจารณาจากค่า IOC มากกว่า 0.60 ขึ้นไป จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียง จำนวน 30 ชุด เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.918 แสดงให้เห็นว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงสามารถนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ซึ่งใช้วิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยเกณฑ์ในการคัดเลือกคือเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการที่เกี่ยวข้องหรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ตรง จำนวน 9 รูปหรือคน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ดำเนินการโดยผู้วิจัยลงพื้นที่ภาคสนาม จำนวน 340 คน ภายหลังจากได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการจากหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา แบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมีความสมบูรณ์ครบถ้วน 100% และผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้เข้าสู่กระบวนการประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

4.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ การเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยยื่นหนังสือขอความอนุเคราะห์ ประสานวันเวลา สถานที่ และเตรียมอุปกรณ์บันทึกข้อมูลและ

ขั้นการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคย ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขออนุญาตบันทึกเสียง พร้อมทั้งรับรองการเก็บข้อมูลเป็นความลับตามความสมัครใจของผู้ให้สัมภาษณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบรรยายคุณลักษณะของข้อมูล สำหรับการทดสอบสมมติฐานจะใช้สถิติเชิงอนุมานด้วยวิธีการวิเคราะห์การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรอิสระสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรอิสระตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบมีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Descriptive Statics)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวม ดังตารางที่ 1

(n=116)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนใน ตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1) ด้านการไปใช้สิทธิของประชาชน	3.70	0.69	มาก
2) ด้านการตัดสินใจเลือกตั้ง	4.01	0.67	มาก
3) ด้านการร่วมรณรงค์เลือกตั้ง	3.90	0.73	มาก
4) ด้านการสนับสนุนประชาธิปไตย	3.98	0.71	มาก
โดยภาพรวม	3.90	0.56	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D.=0.56) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการตัดสินใจเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.01$, S.D.=0.67) รองลงมาได้แก่ ด้านการสนับสนุนประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.98$, S.D.=0.71) ด้านการร่วมรณรงค์เลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.90$, S.D.=0.73) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านการไปใช้สิทธิของประชาชน ($\bar{X} = 3.70$, S.D.=0.69) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่	ยอมรับ	ปฏิเสธ	t	F	Sig.
สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นในตำบลหนองสนธิ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน	✓		-1.269**	-	0.047
สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นในตำบลหนองสนธิ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน		✓	-	0.711**	0.585
สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นในตำบลหนองสนธิ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน		✓	-	1.440**	0.231
สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นในตำบลหนองสนธิ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน		✓	-	1.177**	0.320
สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นในตำบลหนองสนธิ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน	✓		-	2.782**	0.027

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และรายได้ต่อเดือน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นในตำบลหนองสนธิ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นในตำบลหนองสนธิ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นพบว่า 1) หมั่นประชุมกันอย่างสม่ำเสมอ สร้างสังคมประชาธิปไตยที่ยั่งยืน 2) พร้อมเพรียงกันประชุม ความสะดวกในเวลาของกันและกัน 3) ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน 4) เคารพนับถือผู้ใหญ่ เคารพนับถือผู้อาวุโส 5) ไม่ขัดแย้งผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและ

ชาวบ้านด้วยความเคารพ 6) เคารพสักการะปูชนียสถาน ปูสักผั่งจิตสำนึกในการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นไม่ให้สูญหาย และ 7) ตั้งใจสนับสนุนและส่งเสริมบุคคลที่ปฏิบัติดี วางรากฐานจริยธรรมที่เข้มแข็งให้แก่สังคมในระยะยาว

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ระดับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเป็นผู้สร้างความสามัคคีในหมู่บ้าน รองลงมา คือ ด้านการร่วมรณรงค์เลือกตั้ง ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ มีความใกล้ชิดกับประชาชนในระดับชุมชน และมีบทบาทเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองท้องถิ่นกับประชาชน ผู้นำเหล่านี้มักเป็นผู้ที่ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือ เชื่อถือ และให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ส่งผลให้สามารถสร้างความการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วัชรมน จันรอง, 2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเล่า อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัย เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเล่า อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น ในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเล่า อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัย (พระวิชาญ จันทสโร (มุงภูกลาง), 2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลกุดจิก อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ระดับอิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลกุดจิก อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่ออิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลกุดจิก อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (รัฐกุล เสนาร, 2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อมาตรการควบคุมโรคโควิด-19 ในอำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน และอิทธิบาท 4 ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ มีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนทุกกลุ่มไม่ว่าจะมีความแตกต่างกันในด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ หรือรายได้ ต่างก็มีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ จึงทำให้ประชาชนรู้สึกว่ามีบทบาทที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มิใช่เพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระปลัดคณิศร ขนดีพิโล (รัตนทองพันธ์), 2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่การศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานการวิจัยและสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระชัชชัย สมนต์ปาสาทิโก (มงคลเมือง), 2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภोजัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ” ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภोजัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 5 ด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภोजัตุรัส จังหวัดชัยภูมิพบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกันการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เอกชัย-พรมนิคม, 2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลเหมืองแก้ว อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลเหมืองแก้วอำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี เพศ, อายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้ ต่อเดือน รายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลเหมืองแก้ว อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

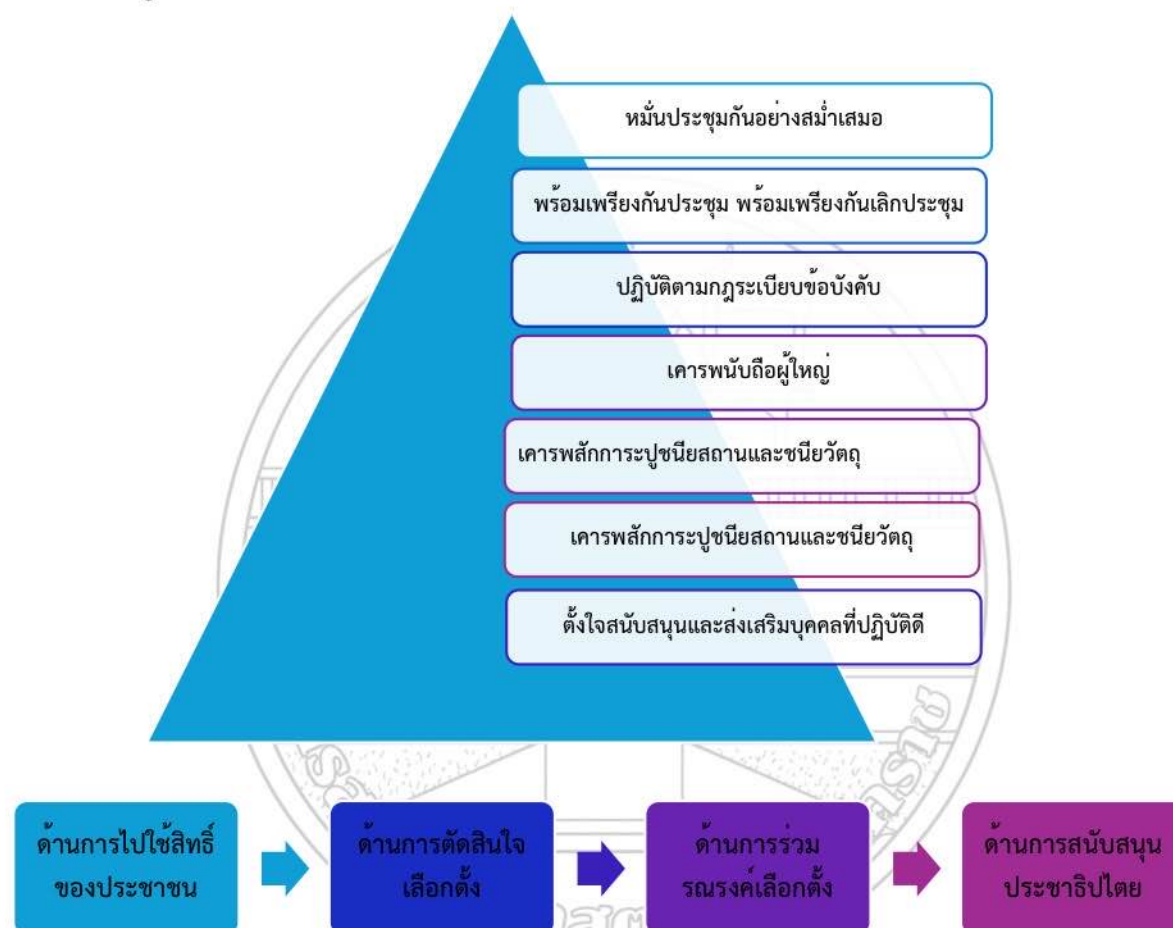
3. พุทธบูรณาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การนำเสนอพุทธบูรณาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยการบูรณาการหลักอภิปรายนิยธรรม 7 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ สามารถขับเคลื่อนได้ด้วยการบูรณาการหลัก อภิปรายนิยธรรม 7 เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน โดยเน้นการหมั่นประชุมปรึกษาหารือกันเนื่องด้วยเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลตัวแทนที่เหมาะสม และพร้อมใจกันเข้าประชุมเพื่อธำรงการไปใช้สิทธิอย่างพร้อมเพรียง (สามัคคีธรรม) ควบคู่ไปกับการเคารพกฎหมายและจารีตประเพณีอันดีงามในการเลือกตั้ง ไม่ซื้อสิทธิ์ขายเสียง พร้อมทั้งให้เกียรติและรับฟังความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ใหญ่ในท้องถิ่นที่มีคุณธรรม ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะช่วยสร้างวัฒนธรรมการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและความสามัคคีส่งผลให้การสนับสนุนประชาธิปไตยในระดับตำบลเป็นไปอย่างยั่งยืนและปราศจากความขัดแย้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ร้อยเอก ไพบุลย์ สุขเจตน์, 2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี ตามหลักอภิปรายนิยธรรม เพื่อสร้างความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี อธิบายได้ดังนี้ นักการเมืองต้องมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่ มีความรับผิดชอบต่อนานที่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับในการเป็นผู้นำของประชาชน เคารพผู้อาวุโส นักการเมืองท้องถิ่นเป็นผู้ไม่ลุแก่อำนาจ รักสันติภาพและอนุรักษท้องถิ่น ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และทำตนเป็นคนประพฤติดีเพื่อเป็นแบบอย่างแก่สังคมและสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระวชิรธรรมวิธาน (สมนึก สมชาติ), 2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการปกครองคณะสงฆ์ ตามหลักอภิปรายนิยธรรม 7: กรณีศึกษา อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการนำหลักอภิปรายนิยธรรมมาใช้ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการปกครอง คือ (1) ควรหมั่นประชุม (2) ควรจัดการประชุมด้วยความพร้อมเพรียงกัน (3) ควรให้ความสำคัญของการศึกษาพระธรรมวินัยและพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (4) ควรถือเรื่องการเคารพพระผู้อาวุโสตามลำดับพรรษาเป็นสำคัญ (5) ควรสำรวมระวังในการรับลาภสักการะ (6) ควรหมั่นน้อยสั่นโศขในปัจจัย 4 (7) ควรจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาพระภิกษุสงฆ์ เพื่อให้การบริหารงานคณะสงฆ์ด้านการปกครองมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เขมานันท์ ขบวนฉลาด, 2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักอภิปรายนิยธรรมเพื่อการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบลประทัดบุ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่า อภิปรายนิยธรรม หมายถึง ธรรมของผู้ปกครองหรือของผู้บริหารอันเป็นที่ตั้งแห่งความเจริญฝ่ายเดียว ไม่มีความเสื่อม มี 7 ประการได้แก่ (1) หมั่นประชุมกันเป็นประจำ (2) พร้อมเพรียงกันประชุม (3) ปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ (4) เคารพนับถือผู้ใหญ่ (5) ไม่ลุแก่อำนาจ (6) ให้ความเคารพนับถือบูชาและบำรุงรักษาพุทธสถาน (7) การจัดการรักษา บำรุงคุ้มครอง โดยธรรมแก่พระสงฆ์ องค์การบริหารส่วนตำบลประทัดบุมีการนำหลักอภิปรายนิยธรรมทั้ง 7

ประการมาประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์กร เพราะอุปหิธานิธรรมเป็นหลักธรรมทำให้เกิดความเจริญไม่มีความเสื่อมทั้งส่วนตนและส่วนรวม เน้นให้คนในองค์กรมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีความสามัคคีและความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง แก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และสร้างสันติสุขในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย “พุทธบูรณาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์” สามารถอธิบายได้ว่าการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น ถือเป็นการสร้างรากฐานประชาธิปไตยที่เข้มแข็งโดยใช้ หลักอุปหิธานิธรรม 7 ซึ่งเป็นหลักธรรมแห่งความพินาศไม่ได้ มาเป็นเข็มทิศนำทางในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เริ่มต้นจากการที่ประชาชนต้อง หมั่นประชุมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสะท้อนปัญหาในชุมชน อันเป็นหัวใจสำคัญของการรับรู้สิทธิหน้าที่ทางการเมือง เมื่อมีการนัดหมายฟัง พร้อมเพรียงกันประชุมและพร้อมเพรียงกันเลิกประชุม รวมถึงพร้อมเพรียงกันทำกิจที่พึงทำ ซึ่งสะท้อนถึงความสามัคคีในการตัดสินใจร่วมกันเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของท้องถิ่นใน

ด้านกฎหมายและสังคม ประชาชนต้องร่วมกัน ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ หรือกฎหมายเลือกตั้งอย่างเคร่งครัด ไม่กระทำการที่ขัดต่อศีลธรรมหรือข้อบัญญัติของรัฐ ขณะเดียวกันต้องมีทัศนคติที่ก่อปรด้วยความกตัญญูและให้อันควรแก่ฐานะ คือการ เคารพนับถือผู้ใหญ่ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ในชุมชน เพื่อรับฟังภูมิปัญญามาปรับใช้ควบคู่กับนวัตกรรมใหม่ๆ และต้องรู้จักให้เกียรติซึ่งกันและกันโดยไม่ข่มเหงผู้ใต้บังคับบัญชาหรือสตรีและผู้ที่ย่อมน้อยกว่า เพื่อสร้างบรรยากาศทางการเมืองที่เสมอภาคและปราศจากการใช้อำนาจนิยม ในทางที่ผิดการสร้างคามยึดเหนี่ยวจิตใจผ่านการ เคารพสักการะปูชนียสถานและปูชนียวัตถุ อันเป็นศูนย์รวมจิตใจของท้องถิ่น จะช่วยรักษาอัตลักษณ์และวัฒนธรรมชุมชนให้คงอยู่ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และประการสำคัญที่สุดคือการ ตั้งใจสนับสนุนและส่งเสริมบุคคลที่ปฏิบัติ หรือการเลือกคนที่มีความสามารถให้เข้าไปบริหารจัดการท้องถิ่นนั่นเอง เมื่อประชาชนบูรณาการหลักธรรมทั้ง 7 ประการนี้เข้ากับการใช้สิทธิเลือกตั้ง จะส่งผลให้การเมืองท้องถิ่นเป็นการเมืองที่มีคุณภาพ ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืน และสร้างวัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่วางอยู่บนรากฐานของจริยธรรมอย่างแท้จริง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นถือเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง โดยกระบวนการนี้เริ่มต้นจาก 1. ด้านการไปใช้สิทธิของประชาชน ซึ่งเป็นหน้าที่พื้นฐานในการแสดงเจตจำนงเพื่อเลือกตัวแทนเข้าไปบริหารงบประมาณและทรัพยากรในชุมชนของตนเอง เมื่อประชาชนมีความตื่นตัวที่จะไปลงคะแนน ย่อมนำไปสู่กระบวนการที่ซับซ้อนขึ้นคือ 2. ด้านการตัดสินใจเลือกตั้ง ซึ่งไม่ใช่เพียงการกาเครื่องหมายตามความพอใจ แต่เป็นการวิเคราะห์นโยบาย ตรวจสอบประวัติ และพิจารณาความรู้ความสามารถของผู้สมัครอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ที่จะเข้ามาทำหน้าที่มีความซื่อสัตย์และเข้าใจปัญหาในพื้นที่อย่างแท้จริงการพิจารณาส่วนบุคคลแล้ว พลังของภาคพลเมืองยังขยายขอบเขตไปสู่ 3. ด้านการร่วมรณรงค์เลือกตั้ง ผ่านการอาสาสมัครช่วยกระจายข่าวสาร การตรวจสอบความโปร่งใส หรือการกระตุ้นให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศทางการเมืองที่สร้างสรรค์และมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง ท้ายที่สุดแล้ว พฤติกรรมเหล่านี้จะหลอมรวมเป็น 4. ด้านการสนับสนุนประชาธิปไตย ในภาพรวม โดยประชาชนจะไม่เพียงแคมีส่วนร่วมเฉพาะในช่วงวันเลือกตั้งเท่านั้น แต่จะเกิดความตระหนักรู้ในสิทธิหน้าที่ มีทัศนคติที่เคารพเสียงส่วนใหญ่และรับฟังเสียงส่วนน้อย ตลอดจนติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง การร้อยเรียงทั้งสี่ด้านนี้เข้าด้วยกันจึงเป็นฟันเฟืองสำคัญที่เปลี่ยนจาก ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้กลายเป็น พลเมืองตื่นรู้ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างความยั่งยืนให้กับระบอบประชาธิปไตยตั้งแต่ระดับฐานรากจนถึงระดับประเทศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนพิจารณาความซื่อสัตย์และคุณธรรมของผู้สมัครเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของประชาชนในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีแผนพัฒนาชุมชนและแก้ไขปัญหาได้จริง

2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์เลือกตั้งที่จัดขึ้นในพื้นที่ปลามีส่วนร่วมในการรณรงค์สนับสนุนผู้สมัครที่เชื่อถือได้

3) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นในการอภิปรายหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องการเมืองอย่างเสรีในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มในชุมชนในการตัดสินใจทางการเมือง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นควรยอมรับผลการเลือกตั้งอย่างสงบและสร้างสรรค์เพื่ออำนวยความสะดวกให้กลุ่มคนรุ่นใหม่และคนทำงานนอกพื้นที่

2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นควรสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งได้โดยไม่มีข้อจำกัดด้านระยะทาง ซึ่งจะช่วยให้การใช้อำนาจในภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) สนับสนุนให้เกิดกลุ่มอาสาสมัครภาคพลเมืองที่มีกฎหมายรองรับ เพื่อทำหน้าที่สังเกตการณ์การเลือกตั้งและตรวจสอบเพื่อสร้างความโปร่งใสและลดปัญหาการทุจริตเลือกตั้ง

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำการศึกษาเรื่อง การบูรณาการหลักอุปถัมภ์ธรรม 7 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์

2) ควรทำการศึกษาเรื่อง การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการศึกษาพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของประชาชนในตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์

3) ควรทำการศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งท้องถิ่นหลักอุปถัมภ์ธรรม 7 สำหรับประชาชนในพื้นที่ตำบล อำเภोजอมหรือจังหวัดอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

เชมนันท์ ขบวนฉลาด. การประยุกต์ใช้หลักอุปถัมภ์ธรรมเพื่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลประดัก อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 12(1), 133-142.

งานนโยบายและแผน สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสนธิ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์. (2568). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสนธิ*. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : www.nongsanit.go.th/แผนพัฒนาท้องถิ่น สืบค้นเมื่อ 14 กุมภาพันธ์ 2568.

พระชัย สมนต์ปาสาทิโก (มงคลเมือง). (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภोजัตร์ จังหวัดชัยภูมิ. *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระปลัดคณิศร ขนติพล (รัตนทองพันธ์). (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระมหาชาติเชื้อ วชิรญาณ (ประเสริฐไทย). (2566). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการเลือกตั้ง พ.ศ. 2562 อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู. *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขา รัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาสมิคร อติภุโท (นาชิน). (2566). การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลมหาสอน อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี. *สารนิพนธ์ สาขารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระวชิรธรรมวิธาน (สมนึก สมชาติโต), แนวทางการบริหารกิจการคณะสงฆ์ด้านการปกครองคณะสงฆ์ ตามหลักอภิธานิยธรรม 7 : กรณีศึกษา อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ, *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 11(2), 1-14.
- พระวิชาญ จนทสาโร (มิ่งภูกลาง). (2564). อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลกุดจิก อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา, *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ร้อยเอก ไพบุลย์ สุขเจตน์. (2563). การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองระดับท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี. *ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัฐกุล เสนาร. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อมาตรการควบคุมโรคโควิด-19 ในอำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น. *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วัชรมน จันรอง. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเล่า อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ. *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- โสภณ สุพงษ์. (2566). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนในเทศบาลตำบลกันทรอม อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ. *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เอกชัย พรนิคม. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลเหมืองแก้วอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่”. *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เอกชัย พรนิคม. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row.